CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

avis 73.626/2
du 17 mai 2023

sur

un projet d'arrêté royal 'relatif à la procédure de sélection du commissaire adjoint drogue du commissariat national drogue'

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 73.626/2
van 17 mei 2023

over

een ontwerp van koninklijk besluit 'houdende de selectieprocedure van de adjunct-drugscommissaris van het nationaal drugscommissariaat'

‡LW-DAFXKCCAC-HDGCGVT‡

Le 12 mai 2023, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Vice-Premier Ministre et Ministre de la Justice et de la Mer du Nord à communiquer un avis dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté royal 'relatif à la procédure de sélection du commissaire adjoint drogue du commissariat national drogue'.

Le projet a été examiné par la deuxième chambre le 17 mai 2023. La chambre était composée de Pierre VANDERNOOT, président de chambre, Patrick RONVAUX et Christine HOREVOETS, conseillers d'État, Sébastien VAN DROOGHENBROECK et Marianne DONY, assesseurs, et Esther CONTI, greffier assumé.

Le rapport a été présenté par Anne VAGMAN, premier auditeur chef de section.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Pierre VANDERNOOT.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 17 mai 2023.

*

Op 12 mei 2023 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vice-eersteminister en Minister van Justitie en Noordzee verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk 'besluit houdende de selectieprocedure van de adjunct-drugscommissaris van het nationaal drugscommissariaat'.

Het ontwerp is door de tweede kamer onderzocht op 17 mei 2023. De kamer was samengesteld uit Pierre VANDERNOOT, kamervoorzitter, Patrick RONVAUX en Christine HOREVOETS, staatsraden, Sébastien VAN DROOGHENBROECK en Marianne DONY, assessoren, en Esther CONTI, toegevoegd griffier.

Het verslag is uitgebracht door Anne VAGMAN, eerste auditeur-afdelingshoofd.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Pierre VANDERNOOT.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 17 mei 2023.

*

‡LW-DAFXKCCAC-HDGCGVT‡

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En l'espèce, la motivation figurant dans la lettre de demande d'avis se lit comme suit :

> « De hoogdringendheid kan als volgt gemotiveerd worden : [g]elet op de urgentie waarmee de wet houdende de oprichting, de opdrachten en de samenstelling van een nationaal drugscommissariaat werd genomen, is ook de operationalisering van het nationaal drugcommissariaat, waarmee de gecoördineerde aanpak van de georganiseerde en de ondermijnende criminaliteit wordt verzekerd, hoogdringend. De cruciale rol van de adjunct-drugscommissaris in die operationalisering zorgt ervoor dat de selectieprocedure zo snel mogelijk opgestart dient te worden ».

Par ailleurs, la motivation de l'urgence qui figure à l'alinéa 10 du préambule de l'arrêté en projet diffère de celle mentionnée dans la lettre de demande d'avis ; elle est rédigée comme suit :

> « Vu l'urgence motivée par la croissance constante de la violence liée à la drogue en Belgique qui terrorise les citoyens et fait d'innocentes victimes, il n'y a pas de temps à perdre pour mettre en œuvre un commissariat national drogue entièrement opérationnel afin d'assurer une approche coordonnée de la lutte contre la criminalité liée à la drogue et tenant compte du rôle crucial de soutien du commissaire adjoint drogue dans l'exercice des missions de ce commissariat national drogue, [il convient] que l'avis de la section législative du Conseil d'État soit sollicité dans un délai de cinq jours ouvrables pour ces raisons ».

RECEVABILITÉ DE LA DEMANDE D'AVIS

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État' coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

En exigeant que les demandes d'avis dans les cinq jours ouvrables soient « spécialement » motivées, le législateur a voulu que ce délai, extrêmement bref, ne soit sollicité qu'exceptionnellement. En conséquence, le demandeur doit invoquer des éléments pertinents et suffisamment concrets susceptibles de faire admettre que les dispositions en projet sont à ce point urgentes qu'il faille nécessairement recourir à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois coordonnées 'sur le Conseil d'État' (avis à communiquer dans un délai de cinq jours ouvrables) et pourquoi, au moment de la demande d'avis, il ne pouvait pas être recouru à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des mêmes lois (communication de l'avis dans un délai de trente jours) [1].

[1] Voir en ce sens, notamment, l'avis 70.434/1-2-3-4-VR donné le 17 novembre 2021 sur un avant-projet devenu la loi-programme du 27 décembre 2021 (*Doc. parl.*, Chambre, 2021-2022, n° 2349/1, pp. 205 et 206).

‡LW-DAFXKCCAC-HDGCGVT‡

En l'espèce, les éléments invoqués dans la demande d'avis apparaissent largement tautologiques. La motivation se borne en effet à expliquer qu'il est souhaitable de faire entrer en vigueur le texte concerné le plus rapidement possible pour bénéficier immédiatement des avantages qu'il est censé procurer. Une telle justification de l'urgence constitue une motivation stéréotypée qui pourrait être avancée pour tout projet soumis à la section de législation et ne permet pas de démontrer qu'il faut nécessairement recourir à la procédure visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, plutôt qu'à celle visée à l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 2°, des lois coordonnées précitées [2].

La demande d'avis est par conséquent irrecevable.

*

[2] En ce sens notamment, l'avis 52.310/2 donné le 5 novembre 2012 sur un avant-projet devenu l'ordonnance de la Région de Bruxelles-Capitale du 11 juillet 2013 'portant assentiment à : 1° la Convention entre le Gouvernement du Royaume de Belgique et le Gouvernement de la République populaire de Chine tendant à éviter la double imposition et à prévenir la fraude fiscale en matière d'impôts sur le revenu et le Protocole, faits à Bruxelles le 7 octobre 2009 ; 2° l'échange de lettres du 30 mai et du 11 juillet 2011' (*Doc. parl.*, Parl. Rég. Brux.-Cap., 2012-2013, n° A-375/1, pp. 23 et s.).

‡LW-DAFXKCCAC-HDGCGVT‡

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt:

> "De hoogdringendheid kan als volgt gemotiveerd worden: [g]elet op de urgentie waarmee de wet houdende de oprichting, de opdrachten en de samenstelling van een nationaal drugscommissariaat werd genomen, is ook de operationalisering van het nationaal drugcommissariaat, waarmee de gecoördineerde aanpak van de georganiseerde en de ondermijnende criminaliteit wordt verzekerd, hoogdringend. De cruciale rol van de adjunct-drugscommissaris in die operationalisering zorgt ervoor dat de selectieprocedure zo snel mogelijk opgestart dient te worden."

De motivering van de spoedeisendheid die in het tiende lid van de aanhef van het ontworpen besluit wordt gegeven, verschilt overigens van die welke in de brief met de adviesaanvraag wordt gegeven en is als volgt gesteld:

> "Gelet op de gemotiveerde spoedeisendheid omwille van het steeds toenemend drugsgerelateerd geweld in België dat een verregaande impact heeft op burgers en onschuldige slachtoffers maakt, waardoor het operationaliseren van het nationaal drugscommissariaat waarmee een gecoördineerde aanpak van de strijd tegen de drugscriminaliteit wordt verzekerd hoogdringend is en daarmee niet langer kan worden gewacht, en rekening houdende met de cruciale ondersteunende rol van de adjunct-drugscommissaris in de uitoefening van de opdrachten van het nationaal drugscommissariaat[, moet] het advies van de afdeling Wetgeving van de Raad van State om die redenen op vijf werkdagen (…) worden gevraagd."

ONTVANKELIJKHEID VAN DE ADVIESAANVRAAG

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten 'op de Raad van State', gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

Door een "bijzondere" motivering te eisen voor de adviesaanvragen met een termijn van vijf werkdagen, heeft de wetgever ernaar gestreefd dat alleen in uitzonderlijke gevallen wordt verzocht om binnen die uitzonderlijk korte termijn advies uit te brengen. De aanvrager moet derhalve pertinente en voldoende concrete gegevens aanbrengen die het aannemelijk maken dat de ontworpen regeling dermate spoedeisend is dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de gecoördineerde wetten 'op de Raad van State' (advies mee te delen binnen een termijn van vijf werkdagen) en waarom op het ogenblik van de adviesaanvraag geen beroep kon worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van dezelfde wetten (advies mee te delen binnen een termijn van dertig dagen).[1]

[1] Zie in die zin onder meer advies 70.434/1-2-3-4-VR van 17 november 2021 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de programmawet van 27 december 2021 (*Parl.St.* Kamer 2021-22, nr. 2349/001, 205 en 206).

‡LW-DAFXKCCAC-HDGCGVT‡

In casu blijken de gegevens die in de adviesaanvraag worden aangevoerd in grote mate tautologisch te zijn. In de motivering wordt namelijk alleen uitgelegd dat het wenselijk is de tekst in kwestie zo snel mogelijk in werking te doen treden om onmiddellijk de voordelen te genieten die hij wordt geacht te zullen opleveren. Een dergelijke verantwoording van de spoedeisendheid is een stereotiepe motivering die zou kunnen worden aangevoerd voor elk ontwerp dat aan de afdeling Wetgeving wordt voorgelegd, en toont niet aan dat noodzakelijkerwijze een beroep moet worden gedaan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, veeleer dan op de procedure bedoeld in artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, van de voornoemde gecoördineerde wetten.[2]

De adviesaanvraag is bijgevolg niet-ontvankelijk.

LE GREFFIER – DE GRIFFIER LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Esther CONTI Pierre VANDERNOOT

[2] Zie in die zin inzonderheid advies 52.310/2 van 5 november 2012 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de ordonnantie van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest van 11 juli 2013 'houdende instemming met: 1° de Overeenkomst tussen de Regering van het Koninkrijk België en de Regering van de Volksrepubliek China tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontduiken van belasting inzake belastingen naar het inkomen en het Protocol, gedaan te Brussel op 7 oktober 2009; 2° de briefwisseling van 30 mei en 11 juli 2011' (*Parl.St.* Br.Parl. 2012-13, nr. A-375/1, 23 e.v.).

‡LW-DAFXKCCAC-HDGCGVT‡